

Zrozumiteľne o smerovaní ekonomiky

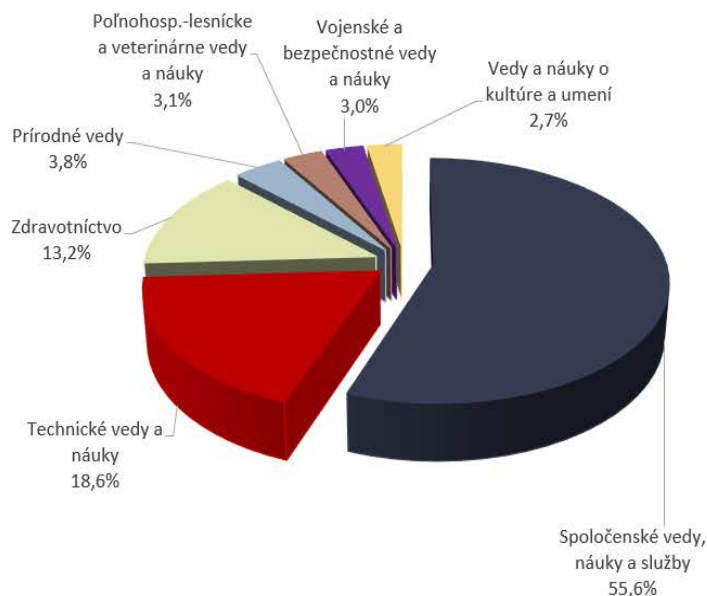
07/2025

www.klub500.skwww.linkedin.com/company/klub-500

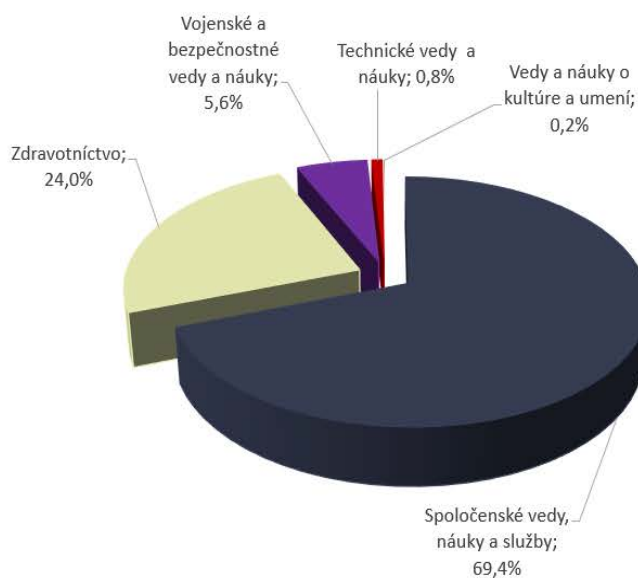
Ekonomika • Trendy • Analýzy

I. GRAF TÝŽDŇA

Štruktúra absolventov vysokých škôl

Štruktúra absolventov súkromných vysokých škôl

Zdroj: CVTI SR

SLOVENSKÁ EKONOMIKA VOLÁ PO TECHNIKOV, NO UNIVERZITY PRIPRAVUJÚ SKÔR TEORETIKOV NEŽ INOVÁTOROV

Slovenské vysoké školstvo dlhodobo čelí nesúladu medzi tým, čo ponúka, a tým, čo trh práce reálne potrebuje. Údaje CVTI SR za rok 2024 to len potvrdzujú, keďže viac ako polovica absolventov (55,6 %) pochádza zo spoločenskovedných odborov, zatiaľ čo technické vedy tvoria len 18,6 % a prírodné vedy necelé 4 %.

Ešte výraznejší nepomer vidno na súkromných vysokých školách, kde až takmer 70 % absolventov študovalo spoločenskovedné odbory.

Napriek tomu, že Slovensko je priemyselne orientovaná krajina, ktorá by svoj základ do budúcnosti mala stavať na inováciách, IT a inžinierskych profesiách, školy produkujú minimum technicky vzdelaných odborníkov.

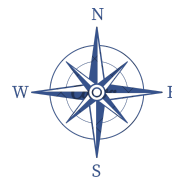
To je však len jedna časť skladačky. Podľa národného projektu Prognózy vývoja na trhu práce v SR sa až 42 % vysokoškolákov do piatich rokov po ukončení štúdia neuplatní v odbore, ktorý vyštudovali. Len 53 % z nich pracuje na pozíciách, ktoré zodpovedajú ich vzdelaniu, pričom 5 % má len čiastočne príbuzné uplatnenie. Ani stredoškoláci na tom nie sú lepšie, keďže viac ako polovica (52 %) z nich pracuje v úplne inej oblasti, než na akú sa na škole

Diana Motúzová

motuzova@klub500.sk

+421 903 259 633

Zrozumiteľne o smerovaní ekonomiky

07/2025

www.klub500.skwww.linkedin.com/company/klub-500

Ekonomika • Trendy • Analýzy

pripravovali.

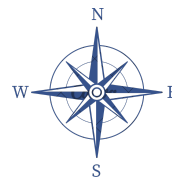
Takmer každý druhý absolvent teda končí mimo svojho odboru. A to je dôkazom, že náš vzdelávací systém systematicky produkuje ľudí pre povolania, o ktoré trh práce nemá záujem. Slovenské hospodárstvo pritom zúfalo potrebuje technikov, inžinierov, IT špecialistov, ako aj pracovníkov v priemysle.

Tento nesúlad má konkrétne následky – znižuje produktivitu práce, brzdí inovácie, podporuje odliv talentov do zahraničia a znamená plytvanie verejnými prostriedkami na vzdelávanie, ktoré neprináša návratnosť. Ak má Slovensko zvládnuť prechod na modernú a inovatívnu ekonomiku s vyššou pridanou hodnotou, musí zásadne prebudovať

systém vysokého školstva. Potrebuje podporiť technické, IT a prírodovedné smery, a to cez štipendiá, vyššiu spoločenskú prestíž aj prepojenie s praxou. Zároveň je nevyhnutné reformovať spoločenské vedy tak, aby rozvíjali praktické zručnosti ako napríklad dátovú analytiku, ekonometriu či manažment verejných politík založený na dátach.

Vzdelávací systém by mal byť úzko prepojený so zamestnávateľmi, aby reflektoval reálne potreby trhu, nie predstavy spred dvadsiatich rokov. Slovensko si už nemôže dovoliť vychovávať absolventov pre odbory, v ktorých sa ich potenciál naplno nevyužije. Naša krajina potrebuje menej diplomov „do šuplíka“ a viac vzdelania, ktoré otvára dvere k reálnemu uplatneniu.

Zrozumiteľne o smerovaní ekonomiky

07/2025

www.klub500.sk

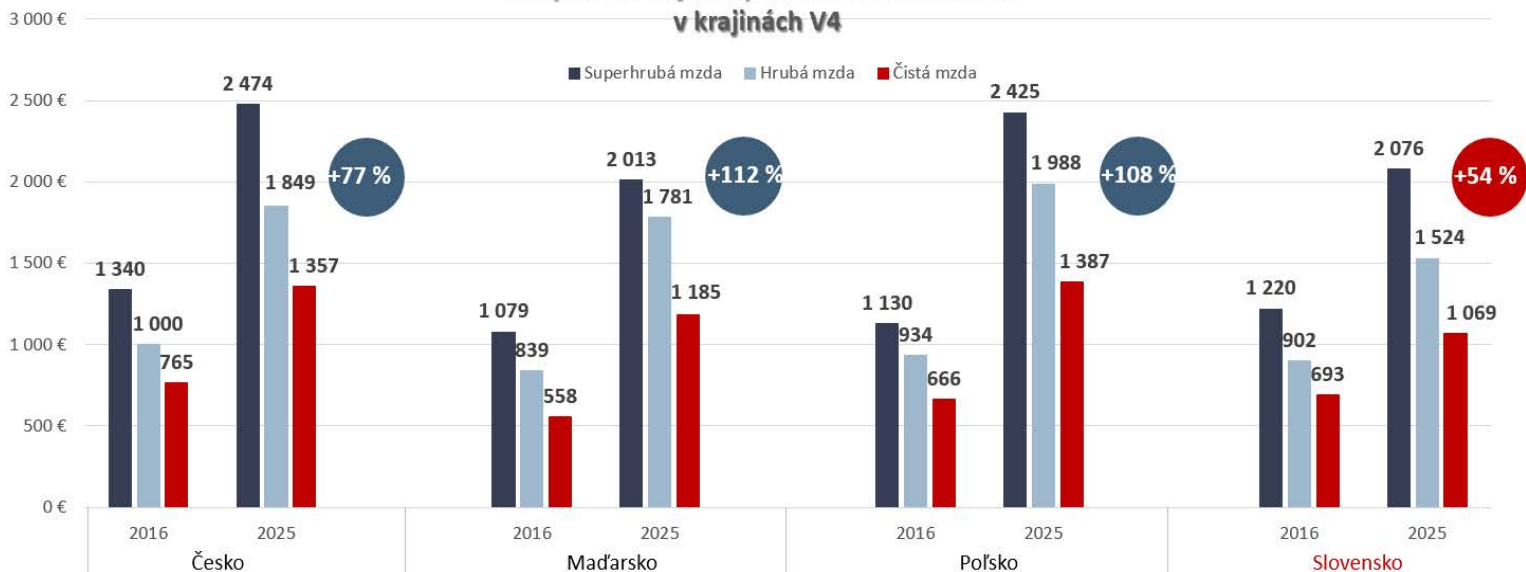

www.linkedin.com/company/klub-500

Ekonomika • Trendy • Analýzy

II. SLOVENSKO V EÚ

Rast priemernej mzdy v súkromnom sektore
v krajinách V4

Zdroj: Forvis Mazars

V4 ZRÝCHĽUJE V ČISTÝCH MZDÁCH, SLOVENSKO ZRÁŽA K ZEMI VYSOKÉ DAŇOVO-ODVODOVÉ ZAŤAŽENIE

V posledných desiatich rokoch sa krajiny Vyšehradskej štvorky vydali na cestu rýchleho rastu čistých miezd, no Slovensko po nej kráča pomalším tempom. Dáta globálnej poradenskej spoločnosti Forvis Mazars ukazujú, že v období rokov 2016 až 2025 sa čisté mzdy v súkromnom sektore v Česku, Maďarsku a Poľsku takmer zdvojnásobili, zatiaľ čo na Slovensku vzrástli len o niečo viac ako polovicu. Kým v Česku sa čistá mzda zvýšila o 77 %, v Maďarsku o 112 % a v Poľsku o 108 %, slovenskí zamestnanci si polepšili len o 54 %. Ešte v roku 2016 mali pritom Slováci druhé najvyššie čisté mzdy v regióne, dnes však uzatvárajú rebríček.

Tento vývoj však nie je výsledkom neochoty zamestnávateľov zvyšovať mzdy, ale dôsledkom vysokého daňovo-odvodového zaťaženia práce, ktoré na Slovensku dlhodobo patrí medzi najvyššie v regióne. Zamestnávatelia mzdy zvyšujú, no rast hrubej mzdy sa do čistej mzdy premieta len čiastočne, keďže veľkú časť zhltnú odvody a dane. Kým v iných krajinách regiónu boli prijaté reformy, ktoré zefektívňovali daňovo-odvodový systém alebo zvyšovali nezdanitelnú časť základu dane, Slovensko si udržiava systém, ktorý z každého eura vynaloženého na mzdy odčerpáva výrazne viac.

Napriek porovnateľnej produktivite práce tak zostáva čistý príjem slovenských zamestnancov najnižší v celom regióne.

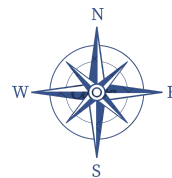
Diana Motúzová

motuzova@klub500.sk

+421 903 259 633

Zrozumiteľne o smerovaní ekonomiky

07/2025

www.klub500.skwww.linkedin.com/company/klub-500

Ekonomika • Trendy • Analýzy

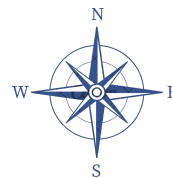
Zo superhrubej mzdy si slovenský pracovník ponechá len 51,5 %, zatiaľ čo v Poľsku je to 57,2 %, v Maďarsku 58,9 % a v Česku 54,9 %. Tento rozdiel neodzrkadľuje len ekonomickú výkonnosť, ale predovšetkým nastavenie daňovo-odvodového systému, ktorý zvyšuje náklady na prácu a zároveň znižuje čistý príjem zamestnancov.

Dôležitým faktorom v kontexte miezd je aj nezdaniteľná časť základu dane (NČZD). Kým v minulosti sa jej výška pohybovala približne na úrovni minimálnej mzdy, v posledných rokoch rastie podstatne pomalšie. V dôsledku toho dnes aj nízkopríjmoví zamestnanci odvádzajú daň z príjmu, čo obmedzuje rast ich čistých miezd a znižuje efekt zvyšovania hrubých miezd. Efektívnou cestou, ako zvýšiť čisté príjmy

nízkopríjmovej časti obyvateľstva, by preto mohlo byť práve zvýšenie nezdaniteľnej časti základu dane.

Ak chce štát, aby mali ľudia vyššie čisté mzdy, nemôže donekonečna zvyšovať daňovo-odvodové zaťaženie práce. Slovensko dnes čelí štrukturálnej výzve, ktorá si vyžaduje zásadnú reformu systému daní a odvodov. Len znížením odvodov a úpravou daňových parametrov možno dosiahnuť, aby sa rast produktivity a snaha zamestnávateľov odmeňovať svojich pracovníkov prejavili aj v reálnych čistých príjmoch. Ak má slovenská ekonomika znovu nadobudnúť rastový impulz, zmena musí prísť v oblasti zdaňovania práce, nie v ochote zamestnávateľov zvyšovať mzdy.

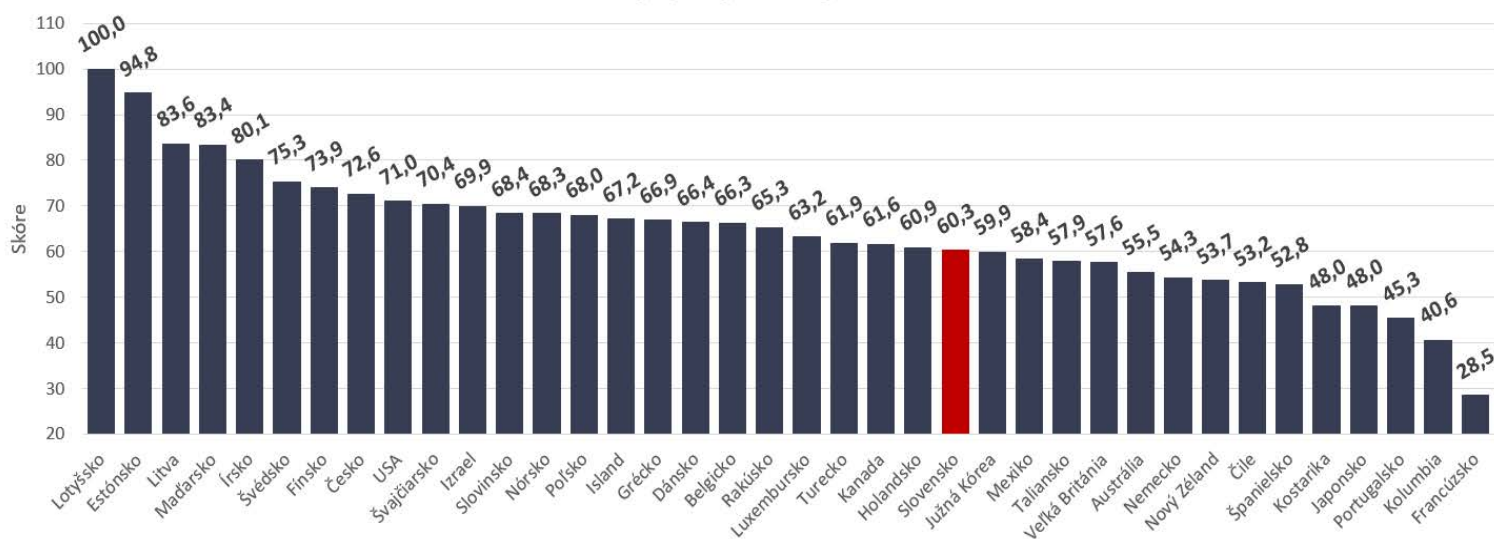
Zrozumiteľne o smerovaní ekonomiky

07/2025

www.klub500.skwww.linkedin.com/company/klub-500

Ekonomika • Trendy • Analýzy

III. SVET A MY

Index medzinárodnej daňovej konkurencieschopnosti
Daň z príjmu právnických osôb

Zdroj: Tax Foundation

Pozn.: Rok 2025. Slovensko sa umiestnilo na 24. priečke z 38 hodnotených krajín.

SLOVENSKO BRZDÍ DAŇOVÁ ZÁŤAŽ.
FIRMY STRÁCAJÚ KONKURENČNÚ
VÝHODU

Najnovšie dáta naznačujú, že slovenské daňové prostredie sa stáva pre firmy čoraz menej priaznivým, a to aj napriek dlhodobu deklarovanej snahe o reformy.

Podľa Indexu medzinárodnej daňovej konkurencieschopnosti 2025, ktorý každoročne zostavuje organizácia Tax Foundation, sa naša krajina umiestnila na 14. mieste spomedzi 38 krajín OECD. Na prvý pohľad nejde o zlý výsledok, no pokles o štyri priečky oproti minulému roku vysiela jasný signál: daňové prostredie na Slovensku sa zhoršuje a postupne stráca svoju atraktivitu pre podnikateľské prostredie i zahraničných investorov.

V porovnaní krajín EÚ s tými, ktoré sú mimo Únie, sa ukazuje, že európske štáty sú v rámci OECD mimoriadne polarizované. Kým severná Európa, ako je napríklad Estónsko, Lotyšsko, Litva či Švédsko, patria k lídrom, južná Európa (Taliansko, Španielsko či Portugalsko) zaostáva pre vysoké sadzby a komplikovanú legislatívu. Mimoeurópske krajiny, ako je napríklad Nový Zéland či Austrália, dosahujú relatívne vyrovnané výsledky vďaka transparentným a predvídateľným daňovým rámcom.

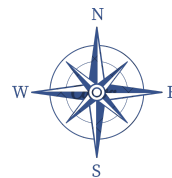
Celkovo sa tak ukazuje, že hoci v EÚ existujú krajiny s mimoriadne efektívnymi daňovými modelmi, ako celok je Únia v priemere menej daňovo konkurencieschopná než niektoré krajiny OECD mimo Európy, ktoré lepšie spájajú efektívne zdaňovanie s podporou investícií a rastu.

Diana Motúzová

motuzova@klub500.sk

+421 903 259 633

Zrozumiteľne o smerovaní ekonomiky

07/2025

www.klub500.skwww.linkedin.com/company/klub-500

Ekonomika • Trendy • Analýzy

Čo sa týka samotného Slovenska, najvýraznejší medziročný prepád zaznamenalo v oblasti dane z príjmu právnických osôb, kde sa posunulo z 15. miesta v roku 2024 na 24. miesto v roku 2025. Ide pritom o oblasť, ktorá má zásadný vplyv na rozhodnutia investorov o tom, kde budú realizovať svoje podnikateľské aktivity. Tento pokles preto nemožno podceňovať, práve naopak, je varovným signálom, že konkurencieschopnosť našej ekonomiky sa oslabuje. Na porovnanie, susedné Česko sa v oblasti dane z príjmu právnických osôb umiestnilo na ôsmej priečke.

Zahraniční investori pritom vnímajú stabilitu a predvídateľnosť daňového systému ako jeden z kľúčových faktorov pri rozhodovaní o umiestnení výroby či sídla spoločnosti. Zhoršenie v rebríčku tak môže

oslabiť dôveru v naše podnikateľské prostredie. Domáce firmy zas čelia rastúcim nákladom a zložitejšej administratíve, ktorá im znižuje manévrovací priestor v porovnaní s konkurenciou v regióne.

Takýto trend je teda znepokojivý. Zhoršovanie pozície, predovšetkým v oblasti dane z príjmu právnických osôb, ukazuje na potrebu stabilnejšej, jednoduchšej a predvídateľnej daňovej politiky. Ak sa neprijmú systematické opatrenia na zjednodušenie pravidiel, zníženie administratívnej záťaže a posilnenie dôvery v daňové prostredie, hrozí, že Slovensko stratí svoj investičný potenciál. Nie preto, že by mu chýbali schopní ľudia či infraštruktúra, ale preto, že ho spomaľuje vlastná daňová brzda.

